

АБОНАМЕНТЪ:

За България год. 20 л.
6 м. 12 л.
За странство 40 л.

Един брой 20 стот.

Телефон № 368.

ДОБРУДЖА

Орган на централния добруджански народен съвет

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ

се плаща по споразумение.

Адрес:

в „ДОБРУДЖА“ — влизат
„Черна Джамия“ № 3.Излиза
сряда и събота.

Разкопаване не се връща.

Въпросът за Добруджа въ връзка с разрешението на балканските въпроси.

Проектира се една широка мръжа на канали, която да свърже Дунава с Франция, Швейцария, Северното море — чрез Рейн и Бло море — чрез Вардар. За в бъдеще, следователно, Дунав ще играе ролята на стръженак за търговията на цяла Европа и естественото стръжение на северните народи към топлият южни морета ще подире реализирането си не с сила, а с цяла система международни договори. Като резултат пък на тая нова система ще се появят и нови политически констелации, въ които Балканите ще има да играят една от най-главните, ако не и първата роля.

Отт това гледище не само днешното положение на Балканите, но и това, което нашите съеди, а особено Венелелост, проектират да създадат, ще бъде много опасно за бъдещето.

Наистина, Дунав, по силата на договора с Германия, се поставя под контролата на една международна комисия, но ако тая контрола не почива върху едно стабилно положение на Балканите, тя няма да постигне много нищо. Касае се, следователно, балканските въпроси да бъдат разрешени по начин, който да изключва съперничествата между балканските народи и който да пръмахне незадоволствата.

Какъ може да стане това?

Въ центъра на всички балкански въпроси стои България. Това признават и конференцията, която поставя разрешението на турските въпроси, на въпроса за Бесарабия, че дори и удовлетворението на сръбските и гръцки претенции за зависимост от договора за мир с България.

Ние и друг път сме имали случай да изтъкваме, че центърът на центробъжните и центростремителни сили на Балканите е София, и че не е въ интереса на нашите съеди да отслабват тоя център, защото нржгът ще губи равновесие при най-малкия напък. Но, ако нашите съеди нямат интерес да отслабят София, още по-малък интерес имат за това великите сили, защото въ такъв случай тяхните голъми интереси винаги ще бъдат играчка на малките амбиции на балканските държави и на конфликтите, които вече се създадохме между Гърция, Сърбия и Романия и тяхните съеди.

Свѣтът има интерес тия конфликти да се локализируют още въ началото на появяването им, а това може да стане само ако София бъде задоволена въ кръга на нейните законни претенции.

Абсурдно е много да се върва, че един съюзен обръч около България ще може да поддържа равновесието на Балканите. Това би зна-

чило нашите съеди да подкопават основите на собственото си съществуване.

Нашата целъ тукъ не е да даваме доказателства по тия и безъ това много ясни въпроси. Ние искаме да изтъкнем, че нова Европа при старите порядки на Балканите не може да се създаде. Да апелираме към нашите съеди пък считаме за излишно, понеже те сж много мнителни за да ни разбератъ.

При бъдещата констелация на Европа, свързана с дунавската система, Добруджа ще има да играе голъма роля и затова добруджанските въпроси не е само единъ ромъно-български, но и единъ общоевропейски въпрос. Ако спокойствието около Цариградъ и устиата на Дунава не бъде осигурено, миръ въобще няма да има. Това, може би, не искаг да разбератъ въ Букурещъ и Атина, но въ Парижъ сж длъжни да го разбератъ, защото въ Парижъ разполагатъ съ сждбините на свѣта.

Отъ факта, че самъ г. Клемаско констатира сложността и трудността на турските и български въпроси, ние искаме да си извадимъ заключението, че Парижъ не е чуждъ на идеите, които ние тука изтъкахме и че отъ тамъ няма да възлизатъ съ една прикървана присъда.

М. Бончевъ.

Какво теждатъ оссарабци.

Вѣстникъ „Преса“ съобщава единъ фактъ, който по неговото признание, би произвелъ едно истинско отчаяние въ който и да било страна отъ земното кълбо.

При единъ нашъ приятелъ, адвокатъ, се представялъ единъ търговецъ отъ Бесарабия, който ималъ нѣкаква работа въ военния сждъ отъ Кишиневъ. Човѣка билъ съвършено невиненъ. Какво мислите, че искалъ отъ адвоката? Да изуви дѣлото му и да го защитава ли? Съсѣмъ не. Човѣка идвалъ да си наеме адвокатъ за да не бъде битъ при салдаването.

Въ Добруджа не само че става сжщото нѣщо, но и много повече.

При салдаването, което почти винаги е започнато съ целъ за отмъщение или за да се „оскуби“ нѣкой българинъ, не само че биятъ, но и смазватъ отъ бой, убиватъ, отгличатъ въ Романия както въ Сибиръ.

Мнозина ангажирватъ предварително адвокати, преди да се започне нѣкое салдаване противъ тяхъ, мнозина плащатъ на агентите на властта за да не имъ устроятъ „салдствия“, които могатъ да иматъ по-голямо най-трагични и неочаквани послѣдствия.

Отъ страхъ да не бъдатъ бити, отъ страхъ да не ги сполѣти сждбата на други хора, мнозина сж прѣдпочели дори да напуснатъ домовете си и сж днесъ изгнаници въ България, въ очакване на освобождение родния имъ край.

Бесарабци, ние и въ случая сме по-злѣ отъ васъ.

Ромънскиятъ кралъ и Маргитоманъ.

Всички политически мже отъ Букурещъ участвували на надтичванията, които ставатъ на хиподрома.

Кралътъ ималъ тамъ продължителенъ и интименъ разговоръ съ г. Маргитоманъ, приятеля на германците, и всички вѣстници отъ 1 юли отбѣляватъ това.

Вмѣсто „шахъ на царя“, царятъ заплашва съ шахъ.

Цѣната на ромънската помощъ за Съглашението.

В. „Избѣда“ съобщава (1.VII), че ромънската войска щѣла да настѣпи къмъ Булапеща. Но правителствениятъ кржгове заявявали, че това не ще стане, освѣнъ въ случаи, когато бъдатъ признати всичките ромънски искания. Да му мислятъ Уилсоновите принципи и съединитъ на Романия изроди.

Сждбата на Албания.

Протести на букурещките албанци.

Въ Букурещъ се състояло събрание на албанската колония, на което били съставени единъ кржжокъ отъ хора съ известно образование — лѣкари, адвокати, инженери, публицисти и др., които да работятъ за Албания. Дѣт резолюции били отправени до прѣдседателя на мирната конференция. Съ първата събранията протестира противъ намѣсата на съединитъ въ вжтрѣшните работи на Албания и иска отъ конференцията да се създаде една цѣлокупна и независима албанска държава; а съ втората албанската колония протестира противъ кланетата, които сръбитъ вършатъ въ албанските области, заети отъ сръбската войска.

Дано бъдатъ послушани.

Кржжките въ Романия.

Министерството на войната отъ Букурещъ, за да успокои общественото мнѣние въ Романия, разтревожено отъ многото и крупни кражби, които се разкриватъ изъ страната, издава комюнике „да не се безпокои никой, защото виновните, които и да бъдатъ те, ще получатъ заслуженото си наказание“.

Но, понеже Добруджа не прави частъ отъ Романия, ние се безпокоимъ, защото тамъ виновниците и на най голѣмите прѣстѣпления, стига да бъдатъ ромъни и стига да сж дѣйствували противъ българите, не получаватъ никакво „заслужено наказание“. Битиятъ си остава битъ, ограбениятъ — ограбенъ, отвличениятъ — отвличенъ.

Романия съ въоръжавана.

Ромънското правителство, споредъ парижкия кореспондентъ на в. „Кемаръ“, имало намѣрение да купи боеви танкове за 6 милиона франка.

Войната трѣбване да доведе обезоръжаването на народите.

Ромъни съ демократизира.

Въ „L'Orient“ отъ Букурещъ четемъ, че отъ 1 юли въ Романия се основаватъ още 10 нови бригади на тайната полиция, за най-важните мѣстности отъ страната.

Добруджанци и мира.

Нашите надежди.

Българското правителство е покато да съобщи лицата, които ще бъдатъ опрѣдени за български делегати въ конференцията на мира.

Вѣроятно и делегацията ще замине наскоро.

Най-сетнѣ на дневенъ редъ ще се постави и българския въпросъ.

Человѣчеството страда доста, потоци кръвъ се пролѣ за възтържествуването на новите принципи: справедливост и право. И има основания да вѣрва, че навѣки сж погребани старите принципи, които съставляваха ядките на раздорите между държавите. Думата е за принципите: право на силния, стратегически нужди, икономически не-обходимости и пр. и пр.

Новите принципи, четото тържество се прокламира тъй високо, трѣбва да легнатъ въ основите на новите международни актове, за да не останатъ нѣтъ „парчета хартия“, за да бъде осигуренъ траенъ миръ, миръ на справедливост, а не, както до сега, миръ на политичесничество.

За такъв миръ жадува и изстрадалиятъ толкова много за правата си кауза български народъ.

Когато, срѣдъ пукота на пушките и екстенето на ордалията, които косѣха милиони човѣшки същества, се чу гласа на великия гражданинъ и прѣдседателъ на сѣверо-американската република Уилсонъ, гласъ, който проповѣдаше нови истини, нови принципи за урегулиране живота и отношенията на народите помежду имъ, когато — се възгласиха високохуманните начала, които трѣбваше да легнатъ въ основата на новата сграда на сдружението на народите, българскиятъ народъ, който се борѣше именно за тия принципи и начала, си отгъхна свободно, увѣренъ, че съ прилагането имъ, а особено съ прилагане принципа за националното самоопрѣделение, балканските въпроси ще бъдатъ най-сетнѣ окончателно и справедливо разрешени и нашите братя отъ Добруджа, Македония и Одринско, пъшкащи подъ чуждо робство, ще бъдатъ освободени и присъединени къмъ отечеството имъ България.

И ние сложихме оржжето и турихме началото на мира. Какво става следъ това, се знае: една следъ друга капитулираха Турция, Австро-Унгария и Германия и днесъ, вмѣсто за война, се говори за миръ.

Трѣбва да признаемъ, че известно разочарование се загнѣзди у насъ, особено следъ като се разрѣши на Романия да окупира Добруджа, въпреки постановленията на солунското примирие. Ние съ безпокойствие следимъ и усиленията на нашите съеди, изсочени тъкмо противъ провъзгласените принципи на г. Уилсона. Но ние не губимъ надежди. Не ги губимъ, защото задъ тържествените декларации на г. Уилсонъ, съ които се солидаризира цялото Съглашение, стоятъ ангажиментите на велики нации, които не могатъ да не държатъ за своя международенъ авторитетъ и които сигурно стоятъ на страна отъ всѣкакви странични влияния. И тия надежди ни каратъ да чакаме спокойно крайните рѣшения на конференцията, въпреки вѣрвата и интригите на нашите съеди.

Ще се оправдаятъ ли нашите надежди? Ще бъде ли хипотеза въ отчаяние единъ малък и жизненоспособенъ народъ, изпълненъ съ идеали за свобода и самопожертвуване? Не, не вѣрваме!

Това, който дигна гласъ за правда и тури край на сѣловната война, и тия, които се солидаризираха съ него, не могатъ да не настояватъ за прилагането на новите принципи. *Хр. Г. Поповъ.*

Отговоръ на една клевета.

Ромжискитѣ плѣнници въ България.
— Падането на Тутраканъ. — Варварство или благородство. — И за измислицитѣ има мѣрка.

Редактираниятъ отъ г. Н. Йорга „Нямулъ Ромжескъ“, органъ на националистичната демократична партия, печата въ подлистникъ единъ дневникъ държанъ прѣзъ врѣмето на окупацията.

Какъ се пише история.

Ето какво бѣлѣжи дневникътъ на 2 юни 1918:

„Наши 41,000 плѣнени войници се завърнаха отъ отхлѣдъ Дунавъ. Очаква се пристигането и на останалитѣ 8000. Узнаваме за тѣхнитѣ страдания. Най-многого сж паднали въ крушенето при Тутраканъ. При все, че бѣха хвърляли оржията и вдигнали бѣли знамена, тѣ бѣха избити като нѣкое стадо, съ картечници отъ българитѣ, които се бѣха покачили по покриви на къщи, по дървета и по височини. Вцепкани на брѣга на Дунавъ, тѣ сж хвърляни или за да се спасятъ се хвърляли въ водитѣ, гдѣто послѣ сж стрѣляни като загроае съ оржия и пушки.

„Когато хекатомбата бѣше пълна, появи се германскиятъ офицеръ, който тури край на клането. Моментътъ на прѣдаването бѣше все толкова ужасенъ.

„Удряни сж съ плѣсници, блѣскани съ пушки отъ българскитѣ скотове дори полковници или генерали.

„Ограбени имъ сж дрехитѣ, обущата, оставени сж съ боси крака, особено офицеритѣ. Останаха несъбути само тѣзи, които имаха прѣдвидливостта да изрѣжатъ своитѣ гетри.

„При най-малкъ знакъ на бунтуване на човѣшката гордостъ, тѣ сж промушвани съ пикове. Пятътъ къмъ лагеритѣ бѣше пѣтъ къмъ Голгута. Изъ селата ги попарватъ съ врѣла вода и имъ хвърлятъ камъни женитѣ и дѣцата, които имъ викатъ „кокошки, кокошки!“

Не можеха да имъ простятъ кокошкитѣ, които случайно сж били взети отъ нашитѣ въ 1913 г. Въ лагеритѣ умираатъ отъ гладъ.

„Плѣнницитѣ изпадатъ въ състоянието на затъпяване, пасатъ трѣва по полето като животни, за удоволствие на селата, които излизатъ да видятъ зрѣлището. Събиратъ изпражненията на животнитѣ за да търсятъ сѣмена отъ ечемикъ или овесъ, разравятъ труповѣтъ на умрѣлъ добитѣкъ и ги изядатъ сурови.

„Робски трудъ е наложенъ на всички, дори и на офицеритѣ слѣдъ нашето прѣминаване при Фламънда (Рахово — бѣл. ред. „Добр.“). Всички бѣха заставени да носятъ камъни на гърбъ за пѣтищата къмъ Македония“.

Ромжиската армия при падането на Тутраканъ.

Ето какъ се пише историята още отъ сега, когато фактитѣ сж толкова близки до насъ и всѣки може да ги провери. Нѣмаме за цѣлъ да възстановяваме истината, но все пакъ искаме да отбѣлѣжимъ едно толкова невѣрно прѣдаване на фактитѣ, на които мнозина отъ насъ сж и свидѣтели, а може би и съучастници.

Вѣрно е, че ромжиската войска бѣше обхваната отъ единъ необяснимъ и неописуемъ ужасъ, който допринесе много за увеличението броя на жертвитѣ. Слѣдъ разбиването, всички бѣха като стадо, ужасени, къмъ Дунава и търсѣха спасение въ неговитѣ води, а мнозина намираха тамъ бездѣнненъ гробъ. Има описания отъ страна на ромжиски плѣнници-очевидци, както онова на поета Топърчану, което очертана лулото даване изъ водитѣ. Че артилерия и пѣхота сж стрѣляли по тѣзи, които сж бѣгали — това е необходимото зло на войната, и тамъ се щадятъ само тѣзи, които се прѣдаватъ, а не и които бѣгатъ. Но онии, които гледатъ да се спасяватъ съ планане, бѣха дѣбнати и избивани съ куршуми отъ ромжиската жандармерия, която бѣше прѣсната по ромжиски брѣгъ на Дунава — а това е вече прѣстѣпление, за което не насъ трѣбва да упрѣкватъ.

Когато защитата на крѣпостта бѣше опорочена, командването и трѣбваше да я прѣдаде; то трѣбваше да се погрижи за прѣдотвратяването на излишни жертвитѣ, а пѣкъ ромжиското командване на крѣпостта е първото, което даде знака на паниката, като първо то избѣга позорно отхлѣдъ Дунава.

Суматохата и излишнитѣ жертви бѣха дѣло на самитѣ ромжиски и по други съображения. Довели българи и турци отъ Добруджа (полкове 33, 34, 73, 74) да се биятъ срѣцу българската войска, ромжискитѣ офицери, които нѣмаха врѣме да приведатъ въ порядѣкъ своитѣ части, намираха такава за само-разправа съ своитѣ войници отъ български и турски произходъ. Колко наши загинаха по тоя начинъ! А при това ужасътъ на ромжискитѣ войски бѣше толкова по-голямъ, понеже тѣ се чувствуваха безкрайно виновни.

Защо армията бѣше деморализирана.

Тѣ помнѣха своето нашествие отъ 1913 год. — войната противъ кокошки, банкюти, дѣца, жени и тѣмъ подобни. Тѣ помнѣха своитѣ кражби и безчинства и гузната съвѣсть ги гонѣше сега. Но още по-прѣсни бѣха други факти за тѣхъ. Тѣхнитѣ елѣгантни и хуманни офицери бѣха имъ проповѣждали до самото надвечерие: да бждатъ жестоки и безпощадни съ българското плѣме и да затриятъ и послѣдното българско дѣте. Изрични заповѣди имаше за това дори и въ добруджанскитѣ полкове: при една анкета *ние можемъ да дадеме имена*. Отъ границата дори до Тутраканъ бѣгството на ромжиската армия бѣше и разрушаваше: и всѣко по пѣтя на отстъплението бѣ обожено и ограбено. Нечистата и виновна съвѣсть сега, при паниката до Тутраканъ се издигаше като мечъ надъ главитѣ на ромжискитѣ войски и отъ вчерашнитѣ дрѣзки самонадѣяници сега оставаше само едно стадо. Никой отъ българска страна не е стрѣлялъ съ картечници или другояче върху хора, които сж вдигали бѣли знамена — върху тѣхъ стрѣляха изотзадъ тѣхнитѣ другари. Никой отъ българска страна не е стрѣлялъ покатецъ по покриви на къщи и дървета, защото напредването ставаше стрѣмглаво, както и самото бѣгство, и нѣмаше врѣме за подобни работи. Въ Дунава се хвърляха сами

ужасенитѣ стракливици или по-рѣшителнитѣ хора. Но едно е вѣрно, че ако съвѣстѣта, на ромжиската армия не бѣше нечиста и прѣтоварена съ много прѣстѣпления и прѣстѣпни намерения, много отъ жертвитѣ не биха се случили. И, ако въ ромжиското командване бѣ имало капка грижа за неговитѣ войници, хиляди хора биха били спасени съ едно наврѣменно прѣбаване, и хиляди неминуеми и излизни сцени на унижение биха били избѣгнати.

Нѣмаше, обаче, не само грижи въ командването, но и пѣмаше дори и началници — тѣ бѣха избѣгали или се бѣха изпокрили. Генерали нѣмаше въ Тутраканъ въ послѣдния моментъ.

Слѣдъ падането на крѣпостта.

Слѣдъ прѣдаването на крѣпостта да се говори за „промушвания“ и други насилни е една клевета, която всички участници въ боеветѣ ще опровергаватъ. Германскиятъ офицеръ е сжщо съчиненъ за украшение.

Онова, което ставаше изъ селата, не бѣше най-многого, което можеше човѣкъ да очаква, при все, че врѣла вода и камъни никой не е хвърлялъ по плѣнницитѣ. Зѣщо забравятъ ромжискитѣ каква сждба готвѣха на тѣзи села? Нали въ тѣхъ не трѣбваше да остане жива душа? Нали камъкъ върху камъкъ не трѣбваше да остане и нали българското сѣме трѣбваше да бжде изличено?

Не „кокошки, кокошки“, викаха изъ селата на плѣнницитѣ, защото не бѣше само дума за „случайнитѣ“ кокошки, но и за цѣлото поведение въ 1913 г. и за самата некрасива кокошарска по-стѣпка. Едно нѣщо, обаче, нѣма да успоритъ самитѣ плѣнници — тѣ очакваха да бждатъ бити, да бждатъ дори линчувани отъ населението, а това нѣдѣ не имъ се случи. А вѣрно е, че добри хора имъ носѣха вода и имъ раздаваха хлѣбъ отъ своята нѣмотия. Когато нѣкому си направилъ толкова голѣмо зло и когато си ималъ намѣрени да му направишъ друго още по-големо, — едно невинно припомняне за кокошарството е проява на високо себеобладание и е достойно за удивление.

Животътъ на плѣнницитѣ въ България.

Описанието говори за затѣпяването, въ което изпадатъ плѣнницитѣ, за гладъ за робски трудъ. Може би да е имало прѣкалености тукъ или тамъ; но когато цѣлата страна гладува и търпи лишения, естествено е плѣнницитѣ да сподѣлятъ общага сждба. Когато неудобствата бѣха за всинки, не можеше да не бждатъ тѣ понесени и отъ плѣнницитѣ. Изгаше при това и чисто технически невъзможности. Съ малкитѣ и бѣдни наши срѣдства бѣше толкова трудно да се посрѣщнатъ и настанятъ удобно наведнажъ пристигнали толкова неканени гости! Репресалиитѣ за ромжискитѣ изстѣпления при Рахово — Фламънда сж налагане на по-усилна работа? За съжаление е, ако такива репресалии е имало, но нека се съгласятъ плѣнницитѣ, че е имало изстѣпления и затѣства не само въ Рахово, а изъ цѣла Добруджа. Когато ромжиската армия извършваше своитѣ опустошения надъ нашитѣ сънародници и надъ

тѣхнитѣ имоти въ Добруджа, ромжискитѣ плѣнници очакваха много по-лоши репресалии и считаха че заслужаватъ много по-лоша сждба. За щастие, обаче, на бждещитѣ ни отношения, у насъ не се прибѣгна до репресалии и всичко се свърши само съ нѣколко дни на тревога между ромжискитѣ плѣнници.

Колкото за затѣпяването, безспорно е, че ромжискитѣ войници го проявяваха въ твърдъ голѣмъ размѣръ. Липса на всѣкаква дисциплина, на всѣки редъ и достоинство бѣха очебидни. Сами плѣнницитѣ влошаваха своята сждба. Дори между ромжискитѣ плѣннені офицери не е имало нито сговоръ, нито порядѣкъ. Още въ първитѣ дни тѣ се проявиха като неговорни и своенравни хора, които не можеха да внесатъ извѣстенъ редъ дори и въ своитѣ лични отношения. А надѣнни и груби съ своитѣ войници тѣ си останаха до край; тѣ се чувствуваха чокои и бюрократи даже въ плѣнъ.

Въ тѣхнитѣ дни на плѣнничеството, никой не може да бжде щастливъ и доволенъ. При условията, въ които се намираше нашата страна прѣзъ тази война, и при сжществуващитѣ отношения между ромжиски и насъ, естествено е да има съображения за оплаквания. Но прѣувеличенията и измислицитѣ за да се създаде възможно по-черна картина все трѣбва да иматъ една граница.

И. Ст. К.

Намѣрилъ за какво да се чуди...

Единъ свещеникъ, бѣжанецъ отъ Бесарабия, молдованецъ, т. е. ромженецъ по народностъ, поискалъ отъ киевския митрополитъ Антоний да бжде назначенъ на работа. Митрополитътъ изказалъ оудването си отъ това, че дори и ромжискитѣ бѣгатъ отъ ромжиския режимъ въ Бесарабия.

Сигурно митрополитътъ до сега е живѣлъ на друга планета.

Екстерниране на нѣмцитѣ.

По заповѣдъ на ромжиското правителство, много германски и австрийски поданици били екстернирани отъ Ромжия съ специаленъ тренъ.

За екстернирането на добруджанци, специаленъ влакъ не се полага. Тѣхъ просто ги обиратъ и гонятъ съ соли и байонети до границата, ако, разбира се, нѣкой палавъ куршумъ на охранителитѣ на живота и имота въ ромжиската правова държава не ги отгърве отъ тоя трудъ.

Около потопяването на германската флота.

Вѣстникъ „Еуенингъ-Нюзъ“ съобщава, че при потопяването на германската военна флота отъ Скапа-Флоу имало убити, ранени и изчезнали 700 германци.

Д-ръ И. Кюстенджалиевъ.

Нѣщо за значението на Кюстенджанското пристанище.

Въ нашата литература по Добруджанския въпросъ се изнесоха много материи отъ ромжиски източникъ, съ които се доказа напълно, че Кюстенджа, като голѣмо износно и вносно пристанище за Ромжия, е по-скоро едно създаване на ромжиската политика, отколкото една икономическа необходимостъ. Ромжия се е развивала въ сжщата насока — къмъ машинно земледѣлие прѣдизначено за износъ — и прѣди, и слѣдъ създаването на това пристанище, и ако да не бѣше политическиятъ интересъ за Ромжия, тя никога не би създавала днешна Кюстенджа съ прѣнебрѣгането на Браила и Галацъ, тѣзи истински „дробове на Ромжия“, както ги нарѣче въ една своя рѣчь покойниятъ Д. А. Стурдза. И тоя политически интересъ бѣ двойкъ. Той цѣлѣше, отъ една страна, да създаде дори и съ го-

лѣми парични жертви една постоянна свръзка между новопридобитата чужда област Добруджа и Ромжия и, отъ друга, като привлѣче нѣкакъвъ европейски трафикъ прѣзъ Добруджа, Ромжия постигаше да заинтересува Германия и Австрия къмъ спазването на сжщото политическо положение въ Добруджа, което да осигури спокойствието на тоя пѣтъ за съобщения. Концессионрането кабела Кюстенджа-Цариградъ на една германска компания бѣше най-краснорѣчиво доказателство, че Ромжия е готова дори „да жертвува частъ отъ своя суверенитетъ“ само и само да заинтересува Германия въ запазването на Добруджа въ ромжиски рацѣ.

Обаче, вѣтъ отъ изнесеното досега отъ наши публицисти въ ромжиската преса има и други аргументи, които подкрѣпватъ сжщата мисль. Тукъ искаме да изнесемъ нѣколко мнѣния, изказани въ ромжиския парламентъ още въ 1882 г., които посочватъ, какъ се е гледало на Кюстенджанското пристанище.

На 1 мартъ 1882 билъ внесенъ за разискване въ ромжиския сенатъ единъ законопроектъ за откупуването на желѣзнопѣтната линия Чернавода — Кюстенджа. Подробенъ докладъ, съставенъ отъ Б. Боереску, виденъ юристъ и политикъ, придружавалъ проекта. По това прѣдложение сж станали дебати, въ които взели участие хора съ голѣма тежестъ въ ромжиския политически животъ, нѣкои отъ които сж казали важни работи. Затова ще прѣдадемъ нѣкои откъслечи отъ произнесенитѣ рѣчи.

Пръвъ вземалъ думата видниятъ консерваторъ, бившъ министъръ-прѣдседателъ, г. Теодоръ Розети, и критикувалъ прѣдложението на правителството.

Споредъ него, очакванията на компанията, която построила линията отъ Дунава до морето, не се осъществили. Направениятъ досега опитъ доказа, че тази линия не може да принесе ползатъ, които се очакваше, когато е била дадена концесията.*)

*) Засѣданнето на Сената отъ 1 мартъ

Ораторътъ разглежда слѣдъ това единъ слѣдъ други аргументитѣ, които се привеждатъ отъ страна на правителството, и които сж политически и икономически. Важни сж особено първитѣ.

„Привеждатъ се и политически изгоди, разбира се, отъ едно твърдъ висше естество и които, вѣрвамъ, че ги разбираме всинки, именно, изгодитѣ да се свърже новата частъ на страната по-интимно съ Ромжия.

„Господа, нѣма да разисквамъ никакъ въпроса за свръзката и за политическиятъ интересъ, както и она за стратегическия интересъ, които можемъ да имаме въ бждеще, именно, да имаме едно по-добро господство, по отъ близо върху новата провинция, която Ромжия спечели като компенсация на голѣмата загуба, която ни се наложи съ Берлинския договоръ. Не ще разисквамъ нито интереса, който имаме да се слѣе тамошното население съ

1882, въ Desbaterile Corpurilor legislative, Monitor Oficial № 67 отъ 3 мартъ 1882 г., стр. 1012.

Положението.

Г-нъ Братияну се връща. Ромжнската министерска криза, следователно, подлежи да бъде разрешена. Със разрешението на министерската криза, обаче, политическата криза въ Ромжния няма да се разрешава. Ромжния ще продължава да кипи, до тогава, до като вътрешните икономически и политически противоречия не бъдат пръмахнати с радикални реформи. За прокарването на тия реформи на Ромжния трябва хорна не с разбиранята на сегашните политици, които схващат „пътят на постепенното развитие“ много ограничено.

Ще се явят ли хората, които сж нуждни днес на Ромжния? Без съмнение, да. Но само единъ вихър ще ги извади на повърхността, защото олигархията е окупираа и държи твърдъ здраво властта за да позволи доброволно да и бъдат огнети пренеплегиитъ. Освѣнъ това, въ Ромжния даже и най-либералните партии питатъ органическа умраза къмъ тѣхъ нарѣчената селска демокрация, и за да може послѣдната да заимладе властта, ще трябва да влѣзе въ борба, която едва ли ще може да се рѣши само съ „миренъ натискъ“.

Въ Ромжния ще настѣпятъ голѣми събития. Ако тѣ се бавятъ още, принципитъ трябва да се държатъ въ „вѣнпната опасностъ“, която отличава не само анатомията, но и борческитъ сили на нацията.

Въ Турция сжщо има голѣма политическа криза, която се изразява по два начина. Въ Цариградъ диратъ разрѣшението и чрѣзъ засилване на външнитъ влияния, а въ провинциитъ, чрѣзъ въстания противъ нашествието на чужденцитъ.

Завръщането на турската делегация отъ Парижъ, може би ще даде другъ характеръ и на настроението въ Цариградъ, но за сега такива симптоми още няма.

Забѣлжително е засилването на бунтовнишкото движение, което въ Мала Азия взема различни лозунги за борба. До като единъ сж противъ чужденцитъ изобщо, други се борятъ и противъ централната властъ въ Цариградъ, а трети само противъ гърцитъ. Всички тия течения въ края на крайщата ще трябва да намиратъ допирни точки за обединение, защото на турцитъ липсватъ достатъчно морални и материални сръдства да волятъ борба на много фронтове, но едно е сигурно, че борбата противъ гърцитъ нема да бъде прѣкратена.

Дори ако силитъ сполучатъ да я задържатъ, тя ще избухва хронически до като или Турция загине, или гърцитъ напуснатъ Смирна. Мала-Азия, следователно, става ново огнище на смутове, които винаги ще заплашватъ спокойствието на Европа.

Старото огнище на международнитъ смутове — Балканитъ — сжщо не е угаснало. Напротивъ, поради, нена-

снитѣ апетити на нашитъ съседн, днесъ тукъ сж натрупани повече противоречия, отколкото бѣха прѣди войната.

Има два и деи за да се локализираатъ балканскитъ противоречия. Първата иска да образува единъ съюзъ на дунавскитъ държави, съ помощта на който, като се прѣплитатъ интереситъ на държавитъ, които се намиратъ на сѣверъ отъ Дунава съ тия на балканскитъ, да се прѣмѣсти центарътъ на политическитъ интриги вънъ отъ Балканитъ. Втората пъкъ, — тя е на Венизелосъ — иска да изолира центъра на полуострова — България, която да бъде поставена единъ видъ въ блокада отъ своитъ съседн. На тая идея сж партизанитъ старитъ букурещки сдружения на Венизелоса — Таке Йонеску и Пашичъ. Говоръ се дори, че сръбско-гърцкия съюзъ на тая база билъ вече фактъ свършенъ. Трѣбва да се прѣдполага, обаче, че това съобщение е прѣждевременно, защото, то може да се яви само слѣдъ като конференцията за мира се произнесе окончателно по балканскитъ въпроси, по които работитъ едва сега започватъ.

Едно завчерашно съобщение ни донесе, че комисията, която ще има да се занимава съ мира съ България, е вече назначена. Въ нея влизатъ: Тардифъ за Франция, Лордъ Крю за Англия, Джонсонъ за Съединенитъ Щати, Касголдъ за Италия и Адачи за Япония.

Отъ факта, че въ комисията за мира съ България участвуватъ и прѣдставители на държави, съ които ние не сме въ война (Америка и Япония), а отсъствуватъ прѣдставители на нашитъ съседн, ние можемъ да направимъ заключение, че прѣдстои едно справедливо разрѣшението на българския въпросъ.

Много оптимисти, обаче, ние не сме и не можемъ да бъдемъ, слѣдъ като не се даде законна санкция на солунското примирие касателно Добруджа.

Недоволия.

„Нямулъ Ромжнескъ“ отъ 29 юни е много недоволенъ загдѣто г. Вико Мантегаца, италианскитъ журналистъ, който прѣди нѣколко години бѣше толкова добръ приятелъ въ Букурещъ, писалъ въ „Илея Национале“, че българитъ сж най-храбриятъ народъ на Балканитъ и че е надминалъ ония, които сж били освободени по-рано отъ него. И тѣжно отбѣлѣзва „Нямулъ“, че печатътъ е промѣнчивъ.

Тягата на изгнаника

(Картина)

Ясенъ день. Тягува изгнаникътъ. Не го разва нищо. Взира се въ далечинитъ къмъ родни мѣста, дри мили спомени. За него и самата природа, като че ли обременена отъ робството, е погрознила... Но, блѣсва искрица на радостъ. Милъ приятелъ споможда изгнаника и възбужда у него чисти дѣтски спомени, които искатъ изъ миналото, като роякъ златокрили мушци на надеждата. Какъ всичко е хубаво! Няма тѣга. Навсѣкѣжъ радостъ лѣхъ.

„Казва се, че всичкитъ стоки, които слѣзатъ по Дунава до Браила и Галацъ, възлизатъ на толкова стотини хиляди тона; всички стоки, които се изнасятъ направо отъ Браила и Галацъ, сж други толкова стотини хиляди тона, и стоки, които отъ други ромжнски пристанища отиватъ направо къмъ морето, сж сжщо толкова тона. И допускаме, че изведнажъ, щомъ като вземемъ за наша смѣтка желѣзния пѣтъ Чернавода — Кюстенджа, и когато ще го свържемъ отпослѣ съ Букурещъ и съ останалата наша мръжа, всичкитъ тѣзи стоки, които до днесъ отиватъ по Дунава, ще дойдатъ веднага, въ силата на една особа и патриотична прѣданостъ, по пѣтъ отъ Чернавода за Кюстенджа къмъ новото пристанище! Това прѣдположение ми се струва твърдъ хипотетично.

Въ дѣйствителностъ, няма никой, който да не знае прѣвъзходството, което единъ плавателенъ пѣтъ има прѣдъ всѣки пѣтъ по сухо; особено единъ плавателенъ пѣтъ като Дунава,

Но бързо отминаватъ минутитъ на радостъ и по-тежка скръбъ налѣга изгнаника. Отива си милиятъ приятелъ и пакъ остава самотенъ изгнаникътъ. Дигналъ очи къмъ спокойното небе, той шепне:

До кога, до кога, о Боже мой!

Юнузларъ, 20 юни 1919 г.

С. П. Б.

Изборитъ въ Ромжния

Изборитъ въ Ромжния, слѣдъ толкова настроения и увѣрениа, че ще се състоятъ на 28 юли, се отнагатъ „неотложно“ за началото, сръдната или края на септември.

Животътъ въ Добруджа.

Ромжнскитъ учителъ въ Авдула намислилъ другъ начинъ, за да се обогати. Взима съ помощта на полицията за своя квартира бакалския дюкянъ на Найдентъ Хайлаковъ, изпѣжда отъ тамъ послѣдния, продава стоката му и прибира паритъ.

С. Арабаджи. На 9 май ромжнски жандарми залавятъ жителъ Димитъръ Нейковъ, взрватъ му рѣцѣтъ, набиятъ го до смъртъ и го откаратъ неизвестно гдѣ, защото Нейковъ билъ ходилъ по съседнитъ села да търси добитѣка си, който прѣди нѣколко дни му откраднали.

На Проданъ Каракашевъ е откаранъ добитѣка въ вътрѣшността на Ромжния понеже Каракашевъ прѣзъ врѣме на българска окупация билъ български кметъ.

с Кара-Пелитъ. На 26 априлъ полицейскитъ шефъ повикалъ селския караулъ въ секцията, за да пазнъ за теоринитъ българн. Караулътъ билъ до това врѣме на постове изъ селото. На другия день свиква всички отъ караула, арестува ги и започва да ги бие подъ прѣдлогъ, че напуснали постовѣтъ си. Казали му, че били повикани отъ самия него. Тогава почналъ да ги бие още повече.

На 30 априлъ горскитъ стражаръ изкарва 12 плуга, за да му оратъ и сѣятъ на ниви огнети отъ мѣстни жители. Сжщиятъ взелъ по една крина жито отъ жителитъ на околнитъ села и ги пусналъ да сѣкатъ дърва, дѣто искатъ, въ общинскитъ и училищнитъ гори на това село.

С. Акбунаръ. На 12 май горскитъ стражаръ прибра отъ паша всички овце и кози и, за да ги освободи, взелъ отъ стопанитъ имъ по 5 лв. на добитѣкъ.

На 27 априлъ 80-годишниятъ дѣдо Марко пѣтувалъ отъ с. Османъ-факъ за с. Кючукъ-Акбунаръ. По пѣтъ го сръщали трима стражари, които, слѣдъ като го обискирали, му взели 500 лв. и го освободили.

Ромжнскитъ околийски началникъ отъ Куртбунаръ билъ принуденъ поради многото оплаквания на жителитъ отъ с. Акбунаръ да арестува нотариъ. При обиска му намирилъ е у него 13,000 лв. взети отъ рушеетъ.

(Изъ „Добруджанско Слово“).

СПИСЪКЪ

на лицата, които сж дали волни пожертвувания за емиграционната дружба „Доростолъ“.

Отъ с. Мумджиларъ: Василъ Драгановъ 20 л., Симеонъ Геновъ 5 л., Минчо Недѣлчевъ 5 л., Асѣвъ Райковъ 10 л. Есимъ Мехмедовъ 5 л., Матю Тодоровъ 5 л., Незифъ х. Ибримовъ 2 л. Джемалъ Ахмедовъ 2 л. Мехмедъ х. Ибримовъ 5 л., Сали Арифовъ 5 л., Темелко Киряковъ 5 л., х. Салимъ Зейфуловъ 2 л., Ахмедъ Джемиловъ 1 л., Ибримъ Салиевъ Джудже 1 л., Бейрамъ Т. Чаушевъ 2 л., Шерифъ Сюлеймановъ 2 л., Маринъ Николовъ 5 л., Аф. Ахмедъ Салиевъ 20 л.

Отъ с. Ески Балабанларъ: Д. С. Пеневъ 5 л., Станчо Костовъ 5 л., Цанко Продановъ 5 л., Ахмедъ Халиловъ 5 л.

Отъ с. Кадъръ: Христо Колевъ 20 л., Стоянъ Колевъ 50 л.

Отъ с. Ферхатларъ: Дончо Василевъ 100 л., Петъръ Ивановъ 2 лева, Друмо Матевъ 5 л. Халилъ Падуровъ 10 л., Ахмедъ Юсеинъ Османовъ 20 л., Халилъ М. Чаушевъ 15 л., Мехмедъ Шерифовъ 5 л., Ахмедъ х. Шерифовъ 5 лева.

Отъ с. Юклий: Димитъръ Узуневъ 5 л., Ахмедъ Мехмедовъ 2 л., Мехмедъ Ахмедовъ 2 л., Арифъ Юмеровъ 5 л., Маремъ Мехмедовъ 5 л., Илия Николовъ 5 л., Петъръ Недѣлчевъ 5 л., Махмудъ х. Сюлеймановъ 30 лева, Исмаилъ Ахмедовъ 5 л., Исмаилъ Ахмедовъ Касъ 5 л., Салимъ Мехмедовъ 5 л., Османъ х. Сюлеймановъ 5 лева, Афузъ Салимъ Ибримовъ 5 л., Ахмедъ Хасанъ Ихминевъ 10 л., Османъ Юнузовъ 30 л., Сюсютъ Хюсменовъ 10 л., х. Адемъ Мехмедовъ 5 л., Георги К. Ковачевъ 5 л., Мустафа х. Анишовъ 10 л., Артюмъ Киркоровъ 5 л., Мола Реджовъ Мехмедовъ 5 л., Афузъ Халилъ Османовъ 5 л., Мустафа Махмудовъ, Заимъ 5 л., Фералъ Даудовъ 2 л., Мустафа Салимовъ 3 л., Сали х. Исфуровъ 3 л., Адемъ Юфировъ, 5 л., Арифъ х. Хасановъ 5 л., Василъ Д. Василевъ 10 л., Саркивъ Кузу Гарабедовъ 10 л., Мардиросъ Артоновъ 5 л., Али Османъ М. Кумарджи 5 л., М. Исмаиловъ 10 л., Мехмедъ Мустафовъ Харабъ 5 л., Ахмедъ Исмаиловъ 5 л., Саидъ Мехмедовъ 10 л., Камберъ Османовъ 5 л., Ибримъ Кадаровъ 4 л.

(Слѣдва).

БОЯНЪ СТЕФАНОВЪ

АДВОКАТЪ въ гр. Русе

защитава дѣла прѣдъ всички граждански и военни сѣдилища въ Царството Писалище, ул. „Николаевска № 35 Телефонъ № 63.

ТЪРСИ СЕ ИЗДАТЕЛЪ

ЗА КНИГАТА :

Подъ Ромжнско иго

Тереза Ракенъ,

романъ отъ знаменития френски писателъ Емилъ Зола. Една извънредно покрѣпителна картина на прѣстѣпната любовъ. Издание изъ „МОДЕРНА БИБЛИОТЕКА“. Продава се въ всички книжарници и будки въ Царството. Цѣна 6л.

тукашното, съ помощта на единъ прѣкътъ на съобщение, направенъ между пазнъ провинция и насъ“.

Вижда се, че тѣзи съображения сж толкова „явни и нѣмагъ нужда да бъдатъ разисквани“, щото ораторътъ не настоява повече върху тѣхъ. Единствени, тѣ сж, които и той, както и всички други оратори, намиратъ за безспорни. Разногласията и критикитъ започватъ щомъ като правителството не се задоволява да обоснове своето искане само съ тия политически аргументи, а търси и икономически.

Изложението на мотивитъ говорѣше за единъ грамаденъ икономически просперитетъ, който ще послѣдва за Ромжния отъ момента, въ който тя ще има прѣкъ достѣгъ до морето, а не ще бъде принудена да се сношава само посредствомъ Дунава, на който до тогава сж били разположени всичкитъ пристанища на страната. Т. Розети се съмнява въ подобни оптимистични очаквания.

**) Сжщото. Стр. 1013.

който, благодарение работитъ направени при Сулина, сега е въ прѣка и и твърдъ лесна връзка съ морето. И ще бъде нѣлна самоизмама отъ тази гледна точка да вѣрваме, че бихме успѣли, съ установяването на единъ желѣзенъ пѣтъ, да привлѣчемъ съ конкуренция по тоя желѣзенъ пѣтъ, създаденъ отъ насъ, всичката търговия, която днесъ се върши по Дунава, освѣнъ ако намалимъ тарифитъ по тоя пѣтъ до единъ пѣнъвозможенъ за издържането размѣръ“.

Слѣдъ като разглежда други технически и икономически въпроси, ораторътъ се запитава, дали прѣдложението да се откупи линията, както и всичко опова, което ще бъде необходимо за да се нагоди тя за износъ и вносъ, дали всичко не се прави само за да се има удоволствието да се изнасятъ и внасятъ стокитъ прѣзъ Кюстенджа, вмѣсто да се извършва това прѣзъ друго мѣсто.

*) Сжщото стр. 1013.

„Защото изгодитъ, които се прѣдполагатъ сж, че ще имаме едно пристанище свободно отъ ледъ и че ще съкратимъ разстоянието. Всичкитъ тѣзи изгоди, колкото се отнася до мене, не ми се струватъ твърдъ сериозни и отъ естество да оправдаватъ толкова жертви. Истина е, че кюстенджанското пристанище е по-малко изложено на замръзване, отколкото Одеското или Дунава, и че слѣдователно това пристанище остава достѣпно сръднѣо три или четри сѣдиници повече, отколкото другитъ пристанища. Но това прѣимущество толкова голѣмо ли е?“ И тука г. Росети припомня, че и въ 1865 година, когато е ставало дума да се построи едно морско пристанище при Жибрия, малко на сѣверъ отъ Килийското устие, въ Бесарабия, и тогава имало общъ ентусиазмъ, и тогава се привѣждали сжщитъ голѣми мотиви и съображения, икономически и материални интереси, че ще се създаде единъ международенъ пѣтъ, и прѣдъ.

(Слѣдва).

Какво става в Тулча.

(Из „Муаманъ Добрудженъ“).

Иванка Тошкова, год. 18, домакиня и Елисавета Георгиева 20 год. и дъщеря отъ гр. Тулча излязали отъ тамъ на 4 юни разказватъ:

Положението е неутрально. Терора е нечуванъ. Българското население е най-безмилостно тормозено отъ ромжиската администрация. Сжко тежко е положението на нѣмците, евреите и турците, но не така като нашето. Българскиятъ езикъ се прѣсѣдва, книжнина унищожавана. Българската черква въ Тулча е овладѣна отъ ромжните. Не ни се позволява даже да се черкуваме на матерния си езикъ. Българското население постоянно украсява гробовете на загиналите за свободата на Добруджа герои, разбира се, поставянето на вѣнците става безъ да забѣлжаватъ ромжните. Тия гробове сж въ двора на българската черква. — Ромжиската администрация не изпуска случай да ограбва българското население. По-виднитъ и събудени българци се третиратъ като шпиони, постоянно разтакани по полицията и малтретирани и давани подъ сждъ. На търговците се правятъ всевъзможни мизерии. Въобще положението е непоносимо, ромжиската администрация се старае да създава всѣкакъв видъ прѣчки на българското население и да прави невъзможенъ живота му въ Добруджа.

Споразумѣние съ Ромжния.

(Писмо).

Подитиците искатъ споразумѣние съ Ромжния, искаме и ние.

Но за чия смѣтка ще стане то?

Ако е за смѣтка на робитѣ, по-добре е то да не става. Една международна присжда е винаги по за прѣпочитане, отколкото една политическа сдѣлка.

Ние знаемъ, че ромжските държавници искатъ да си откупятъ единъ новъ срокъ за своето неограничено владичество върху многострадалния ромжски народъ и върху частъ отъ Добруджа за смѣтка на друга частъ отъ нея. Ние не разбираме това, макаръ, че нѣкой твърдятъ, какво ще се създаде актъ на една добра политика.

Ние не сме политици и може би се заблуждаваме, отъ гледището на принципа: „отъ двѣтъ злини, трѣбва да се прѣдпочете по-малката“.

Но нали цѣльта на това споразумѣние е траенъ миръ? Дѣ сж гаранциите, че конфликтитѣ ще изчезнатъ, или поне, че ще се притѣпятъ, щомъ е невъзможно да се измѣни психологията на единъ народъ не, на една управляюща олигархия въ единъ моментъ?

И послѣ, нѣма ли да се създаде едно такова положение на нѣщата, при което ромжните да се смѣтатъ като наши благодѣтели, както това стана въ 1913 год.

Прѣдставете си, тоя който ви е ограбилъ, въ ролята на благодѣтель поради това, че ви е повърналъ частъ отъ ограбеното!

Зрѣлище за свѣта, нали?

А не е ли време народитѣ да излязатъ отъ онова болно състояние на духа, което караше нѣкогашнитѣ римски плебей да живѣятъ само съ „хлѣбъ и зрѣлища“?

Спогодбитѣ вече два пѣти тршатъ главата на България, нека тя се пази отъ прѣждевѣрменното имъ сключване.

П. В.

ХРОНИКА

Нови арести. На 18 юни сж арестувани следнитѣ лица отъ с. Куфалча, Тутрак. околия: *Ферадъ Исмаиловъ Чорбаджиевъ, Асанъ Ибраимовъ Кузгунду, Ахмедъ Мустафовъ Бурунсузъ*; а отъ с. Масутларъ: *Ибраимъ Исмаиловъ Чорбаджи и Ибраимъ Кобаки Юсеиновъ*. Обвинени сж въ българофилство.

Шестъ дни подъ редъ сж били арестувани въ секшията на с. Асваткой и бити жестоко. На 23 м. м. вързани сж били откарани въ Силистра.

Нова система за охрана на границата. Положението вслѣдствие на

стѣпането на жетвата и страхътъ да се отнесе тя отъ ромжните е силно възбудило населението. Ромжните пѣкъ, чувствувайки това, грижливо пазятъ пѣтищата. Говори се, че сж образували чети около границата.

Посѣвитѣ на бѣжанците. Въ селото Кузгунъ, Тутраканско, ренегатътъ Коста Кьоролу отъ гр. Тутраканъ наелъ жетвата на посѣвитѣ на бѣжанците, съ условие произведението да подѣли между него и ромжската държава.

Събирането на данацитѣ. Въ с. Висклой, Тутраканско, държавниятъ бирникъ е задигналъ цѣлата покѣщнина на вдовицата Дона Станчева, понеже послѣдната нѣмала пари да си заплати данъка.

За Добруджа. Интересни статии върху Добруджа сж помѣстени въ бр. 19 на списанието „Льо Мувантъ Добрудженъ“, който се получи въ редакцията ни. 1. Между многото статии сдържа и тия интересни за българското общество: Отворено писмо до Константинъ Миле, директоръ на ромжските вѣстници „Адевърлуъ“ и „Диминица“, отъ главния редакторъ на списанието „Льо Мувантъ Добрудженъ“, Драгомиръ Пачовъ; 2. Добруджа и ромжските претенции отъ Хр. Върбановъ; 3. Прѣдпочитане автономия на цѣла Добруджа, прѣлъ новъ ромжски гнетъ отъ Драгомиръ Пачовъ; 4. Още една жертва на ромжския режимъ отъ Васелива Донева съ клише; 5. Въ крѣвава Добруджа съ клише и др. Прѣпоръчваме списанието горещо на нашитѣ четци. Броя струва 50 ст. Намира се за проданъ при всички будки въ София, а въ провинцията при вѣстникарскитѣ агенти.

Къмъ Тулчанскитѣ и Кюстенджански делегати отъ двата добруджански събора въ г. Бабадагъ.

Долуподписаниятъ умолявамъ горѣпоменатитѣ делегати отъ двата добруджански събора въ Бабадагъ да съобщатъ адреса си незабавно, а тия, които сж въ София, да се явятъ въ срѣда, 9 юли, 6 часа вечерта, въ помѣщенieto на Добруджанската организация, площадъ „Черна Джамия“ № 5 — София.

Делегатъ на двата добрудж. събора
Драгомиръ Пачовъ,
(Добруджанска организация).

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ

(Съобщения на Б. Т. Агенция).

Въпросътъ за Мала-Азия и Адриатика.

Парижъ, 3 юли. (Гръцка радиотелеграма). Днесъ, денъ на американската независимост, върховниятъ съвѣтъ не ще засѣдава. Утрѣ той ще се занимае съ сждбата на Унгрия.

Вчера у г. Клемансо имаше официозно събрание на върховния съвѣтъ на съюзницитѣ.

Споредъ „Пти Журналъ“ прѣдставителитѣ на великитѣ сили сж започнали разглеждането на италианскитѣ искания, относително Мала Азия.

„Пти Паризенъ“ е подъ впечатлението, че адриатическиятъ въпросъ е билъ отново поставенъ на дневенъ редъ вчера въ събранието у г. Клемансо.

Австрия и обществото на народитѣ.

Лионъ, 4 юли. (Раднотелеграма). Комисията за обществото на народитѣ се занима съ отговора, който ще бжде даденъ на нотата на австрийската делегация относително обществото на народитѣ.

Закрила на малцинствата.

Лионъ 4 юли. Комисията, натоварена за разглежда въпроситѣ относително новитѣ държави, се събра следъ обѣдъ. Тя се занима главно съ въпроситѣ за закрилата на малцинствата.

Балтийскиятъ въпросъ.

Лионъ 4 юли. Въ петъкъ следъ обѣдъ се събра и комисията за балтийскитѣ области. Тя разгледа проволоството на областитѣ край Балтийско море, както и трудноститѣ прѣдизвикани въ тѣзи земи отъ дѣйствиата на германскитѣ войски.

Австрия не ще се съедини съ Германия.

Лионъ, 4 юли. Виенскитъ кореспондентъ на в. „Танъ“ телеграфира, че държавниятъ секретаръ за външнитѣ работи г. Бауеръ произнесълъ въ срѣда въ конгреса на работническитѣ съвети една рѣчь, въ която изложилъ, че австрийската република, малка и съсипана, ще може да съществува само съ доброжелателството и подкрѣпата на Съглашението. Затова правителството се отказва, поне за сега, отъ присъединение къмъ Германия, понеже то не е достатъчно силно за да извърши присъединението противъ волята на съглашението. Същественото е да се запази единството на фронта на пролетарията.

Америка въ защита на Армения.

Лионъ, 4 юли. Следниятъ адресъ, подписанъ отъ 30 губернатори на държавици отъ американскитѣ Съединени Щати, е билъ изпратенъ на прѣседателя Уилсонъ: „Ние, подписанитѣ губернатори на 30 щати, Ви молимъ да признаете и да употребите Вашето голѣмо влияние прѣдъ другитѣ сили, за да признаатъ и тѣ делегацията на цѣлокупна Армения за дѣйствително правителство на Армения, за да могатъ така прѣдставителитѣ на доблестния арменски народъ да взематъ участие въ конференцията на мира, когато ще се рѣшава участъта на Армения.“

Вжтрѣшното положение на Германия.

Карнарвонъ, 4 юли. (Раднотелеграма) Съобщава отъ Берлинъ: На германското учрѣдително събрание прѣдстои да разгледа двата най-важни въпроса — бюджета и конституцията. Приготвя-

ваниятъ бюджетъ показва на всички, че Германия сега ще трѣбва да жѣне бурята, която е сѣла. Данѣцитѣ ще бждатъ тежки и ще засегнатъ бѣдни и богати. Прѣдвиджда се да се добиентъ 70 до 90 милиарда марки отъ облагането на богатствата и 12 до 15 милиона марки отъ общи данѣци, които засѣгатъ главно луксознитѣ прѣдмѣти, както и такива отъ първа необходимостъ, като тютюна и захарта. Относително новата конституция е произлязла вече единъ конфликтъ, който е още въ началото си. Социалиститѣ отъ болшинството прѣдпочитатъ да отложатъ въпроса, докато Германия прѣвъзмогне сегашното си неустановено положение въ индустриално и политическо отношение. Противницитѣ, наопѣки, настояватъ, щото новата конституция да се изработи сега и съ нея заедно да се пристѣпи къмъ изборитѣ на новитѣ правителства въ страната. Ако послѣднитѣ наддѣлѣятъ, изборитѣ ще докаратъ много важни измѣнения.

Le Mouvement Dobroudjain

Bulletin de l'Organisation Dobroudjain en Bulgarie

Paraît le 1er, le 10 et le 20 de chaque mois

Rédaction et Administration place „Tchernia D'amia“
Téléphone № 368
Abonnements: Bulgarie: 6 mois 9 frs., un an 18 frs.
Etranger: 6 mois 10 frs., un an 20 frs.
Намира се за проданъ при всички вѣстникарски агенции въ Царството. Въ София за проданъ при вѣстникарскитѣ будки.
Единъ брой 50 ст.

Приематъ се абонати чрезъ Администрацията, площадъ „Черна Джамия“ 5 — София

Искайте отъ вѣстникопрода-

читѣ вѣстникъ „Добруджа“

НОВА КНИГА

ИЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ И СЕ ПУСТНА ВЪ ПРОДАЖБА КНИГАТА

„Добруджа въ общия конфликтъ на интереси“

политико-икономически етюдъ.

отъ ДРЪ П. ВИЧЕВЪ □ □ □ Цѣна 6 лева.

Достави се отъ редакционния комитетъ на Добруджанската организация.

Площадъ „Черна Джамия“, № 5 — София.

На книжари 20% отстъпка.

Дружествата да съобщатъ, по колко екземпляра ще имъ сж необходими за да имъ се изпратятъ.

Библиотека „Добруджа“.

издания на народоспомагателния фондъ
„ДОБРУДЖА“

Излязали сж до сега следнитѣ книги
отъ библиотека „ДОБРУДЖА“:

- № 1. Историческитѣ права на България върху Добруджа отъ М. Г. Марковъ л. 2.—
- № 2. Добруджа и нашето възраждане (културно-исторически издирвания) отъ Ст. Чилингировъ л. 5.—
- № 3. Кюстенджанското пристанище отъ Д-ръ Пенановъ л. 1.50
- № 4. Мемоаръ отъ Центр. Добр. Съвѣтъ л. 1.50
- № 5. Ромжискитѣ жестоки надѣ отвлѣченигъ добруджанци въ Молдава, подъ уредбата на Драгомиръ Пачовъ и Д. В. Кацевъ л. 2.20
- № 6. Стари и нови паметници въ Добруджа (художествено-етнографиченъ етюдъ) отъ Ив. Енчевъ—Видю . . . л. 12 —
- № 7. Стефанъ Караджа (ж. в. описани бѣлѣжки, отъ Ст. Чилингировъ л. 2.—

Други издания на Фонда:

- Портретъ-Нартанъ на Ст. Караджа Цѣна л. 2.50
- Картинка св. св. Кирилъ и Методий по оригинала на художника Ив. Енчевъ—Видю Цѣна л. 6.—
- ПОРЪЧКИ за книгитѣ отъ Библиотеката и другитѣ издания се отправятъ до управлението на Народния спомогателния фондъ „Добруджа“, ул. „В. Левски“ № 16 — София, или до дружество „Книжнина“ у „Вас. Левски“ София, телеф. 1609

Въ България при всички книжарници.